

Θέματα Έξετάσεων Έαρινου Έξαμήνου 2009 (Φιλολογικό επί Πτυχίω)

1. Η στιχουργική του Σικελιανού: Γενικά γνωρίσματα.

2. Η αντίδραση στον ελεύθερο στίχο, 1990 κ.έξ.: Συνοπτική έκθεση απόψεων.

3. Μιχαήλ Μητσάκης, «Εικόνες και Σκηναί: Θεάματα του Ψυρρή» (1890, άποσπ.)

Έκ του στενού, ως τουρκικής πόλεως, δραμίσκου του Ψυρρή, συρφετός διέρχεται, ποικίλος, άνθρωποι και κτήνη, παιδιά και γυναίκες, νοικοκυραίοι και έργαται [...]. Δύο κουτσαβάκηδες διήλασαν συγχρόνως, περιπλέγδην, ως μισομεθυσμένοι, την ρεπούμπλικαν στραβά, κάτω τους γύρους, τρικλιζόντες προσποητά και επίδεικτικώς, τραγουδούντες διά λάρυγγος βραγχώδους, οιδαλέου, δημῶδες ἄσμα, ἀρτίτοκον γέννημα τῶν ρυακίων του Ψυρρή: *Βάρα με με τὸ στυλέτο | Κι' ὅσο αἷμα τρέξη ππέτο!...*

Αἴφνης, ὀπίσω τῶν διαβατῶν, μόνος ἐν μέσῳ τῆς ὁδοῦ, σκύλος ἐπεφάνη, βραδέως βαίνων. [...] Ἐπὶ τῆς γῆς κατόπιν του ἄφινε προχωρῶν μακρὰν γραμμὴν, κόκκινην [...]. Καὶ ἀπὸ τῆς κοιλίας του, ἠνεωγμένης κατὰ μῆκος, ἐκ μακρᾶς πληγῆς, [...] τὰ ἐντόσθιά του ἐπιπτον χαμαὶ [...].

Ἐν τῇ ὁδῷ, ἀνακίνησις ἔγινε μεγάλη [...]. Εἷς ἐκ τῶν εὕρισκομένων ἔξω εἰς τὸν δρόμον ἐστράφη πρὸς τὰ ἔνδον μαγαζείου, προσεκάλεσε τινὰ μεγαλοφώνως: — Ἐλα νὰ ἰδῆς ρὲ Παναγιώτη!... Ὁ Πολυχρόνης ἄφησε νὰ ψήνωνται μονάχοι οἱ καφφέδες, προέβαλε θυελλωδῶς, ἐξώρησε δι' ἀλμάτων κολοσσιαίων, ἀπὸ τοῦ καφφενείου του τὸ βᾶθος.

— Τί τρέχει ρέ, τί τρέχει;...

— Νά, ἓνα σκυλι σφάξανε και πάει πέρα...

— Βρὲ τὸ ἄτιμο!... Τί λὲς ρέ;... Ποιὸς τῶκαμ' ἔτσι ρέ;...

— Ξέρω γώ;!...

— Τήρα τὰ πλεμόνια του!... Βρὲ τὸ ἄτιμο!... Ποιὸς τῶκαμ' ἔτσι ρὲ Σταῦρο;...

— Ὁ Μιχάλης ὁ χασάπης, πῆγε νὰν τὸν δαγκάση λέει χτὲς τὸ βράδυ ποῦ γύριζε στὸ μαγαζὶ και τὸ βάρεσε· σήμερα κεῖ ποῦ καθότανε στὸν καφφενὲ πάλε τοῦ πῆγαινε ἀπόκοντα και τὸν ἐβάβυζε· βγάνει κ' ἐκεῖνος τὸ μαχαῖρι και τοῦχει μιὰ στὴν κοιλιά!...

— Ἀλήθεια ρέ;... Τί λὲς ρέ;... Ἀλήθεια;... [...]

— Ὁ πληγωμένος σκύλος, ἐν τῷ μεταξύ, ἐξηκολούθει τὴν πορείαν του, ἐσύρετο, ὡς ἤμποροῦσε μετὰ μόχθου. [...]

Περὶ αὐτόν, ὁ ὄμιλος πῦξάνετο, και ἡ βοή πλειότερον. [...] Οἱ περὶ τῶν συνηθροισμένοι, ἴστανται, συνδιαλέγονται φαιδρῶς [...].

— Τί λὲς, ρέ, θὰ φοφήση;...

— Ἄμ' τί θὰ κάνη, θὰ χορέψη;...

— Ἐγὼ λέω ποῦ δὲ θὰ φοφήση!...

— Ρὲ αἴντε νὰ χαθῆς, δὲν τὸ γλέπεις ρέ;...

— Τί λέει ρὲ Μῆτσο, τί λέει;...

— Λέει ποῦ δὲ θὰ φοφήση, ἀκοῦς!;...

— Καλὸ ξημέρωμα!...

— Βάνουμε στοίχημα;... [...]

Προδῆλως, δὲν εἶχεν ὅμως πολὺν καιρὸν ἀκόμα τὸ θηῆσκον κτήνος. [...] Ὑστάτη ἀνατριχίλα, παρατεταμένη, ἐμαστίγωσεν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὸ κορμὶ αὐτοῦ, τὸ διέδραμεν ἀστραπιαίως, ἰσχυρότατα. Ὡς κῦμα αἵματος ἀνέβη ἐπὶ τὸν λάρυγγά του, ἐκόχλασεν, ἀνερροφήθη, και, κλείσαν τὰ ὄμματα, ὡσὰν νὰ ἐτελείωσε τὸ θνητόν του τὸ συγκεχυμένον, ἐξέπνευσε τὸ ζῶον. [...]

Ὁ συρφετός ἐνεκινήθη τότε πάλιν ἐκ βαθέων [...]. Καὶ οἱ συνηθροισμένοι διασκορπίζονται, συναποφέροντες τὸ ἄγγελμα τῆς ἐκπνοῆς, τῆς ἀγωνίας τὰς εἰδήσεις, τὴν περιγραφὴν, καθ' ὅλον τὸ ἀνυπόμονον Ψυρρή.

— Ψόφησε ρέ, ψόφησε;...

— Τόρα πλιά, τὰ κακάρωσε!...

— Μωρὲ ἐφτάψυχο τὸ κερατόπιστο!... Τρεῖς ὥραις ἔκανε νὰ ξεψυχῆση!...

— Ζωὴ σὲ λόγου σου!...

— Βρὲ τὸ ἄτιμο!...

3.1. Δεσπόζουσες ἀντιθέσεις σὲ αὐτὴ τὴν ἀφήγηση.

3.2. Ἡ διαμαρτυρία τοῦ Μ. Μητσάκη ἀνακαλεῖ ἀνησυχίες μὲ παρελθὸν στὴ δυτικὴ γραμματεία. Νὰ δώσετε ἓνα τέτοιο παράδειγμα.

[Πρὸς ἀπάντηση 2 ἀπὸ τὰ 3 θέματα. Διάρκεια ἐξέτασης συνολικά: 3 ὥρες.]

Ἀθήνα, Πέμπτη 19 Φεβρουαρίου 2009